

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	III
กิตติกรรมประกาศ	V
สารบัญ	VI
สารบัญตาราง ..	VIII
สารบัญรูป	XI
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
1.3 คำถามการวิจัย	2
1.4 ขอบเขตการศึกษา	2
1.5 ขั้นตอนของการศึกษา	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 ความต้องการด้านสิ่งแวดล้อมในระดับโลกสู่ระดับท้องถิ่น	8
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับพื้นที่สีเขียว	11
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการเพิ่มพื้นที่สีเขียว	14
2.4 การจัดการพื้นที่สีเขียว	17
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	20
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับชุมชน	25
2.7 กรอบการวิจัย	29
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	31
3.1 การกำหนดตัวแปร	31
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
3.3 การเลือกพื้นที่ศึกษา	40
3.4 การสุ่มตัวอย่าง	41

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	42
บทที่ 4 ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ศึกษา	43
4.1 ลักษณะทางกายภาพของชุมชนบ้านครัวเหนือ	43
4.2 ลักษณะทางกายภาพของชุมชนวัดสุวรรณาราม	55
4.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบลักษณะทางกายภาพของทั้งสองชุมชน	66
บทที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล	70
5.1 สภาพเศรษฐกิจ สังคม การดำเนินชีวิต วิถีชีวิตของชุมชน	70
5.2 ลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม การดำเนินชีวิต วิถีชีวิตของชุมชนที่ส่งผลต่อความต้องการพื้นที่สีเขียว	90
5.3 ความต้องการเพิ่มพื้นที่สีเขียว	100
5.4 การมีส่วนร่วมของชุมชน	106
บทที่ 6 สรุปผลการศึกษา	113
6.1 สรุปผลการศึกษา	113
6.2 ข้อเสนอแนะ	117
บรรณานุกรม	123
ภาคผนวก	126
ภาคผนวก ก. ตัวอย่างแบบสำรวจ แบบสอบถาม	126
ภาคผนวก ข. ตารางแสดงผลข้อมูลการวิเคราะห์	132
ประวัติผู้เขียน	135

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 คำจำกัดความและรูปแบบของพื้นที่สีเขียว	12
2.2 โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่สีเขียวของกรุงเทพมหานคร	18
3.1 ตัวแปร ลักษณะทางกายภาพของชุมชน	34
3.2 ตัวแปร ลักษณะเศรษฐกิจ/สังคม การดำเนินชีวิต วิถีชีวิต	35
3.3 ตัวแปร ความต้องการพื้นที่สีเขียว	37
3.4 ตัวแปร การมีส่วนร่วมของประชาชน	37
3.5 สรุปข้อมูลชุมชนกรุงเทพมหานคร	40
3.6 ความแตกต่างของพื้นที่ศึกษา	41
3.7 การสุ่มตัวอย่าง	42
4.1 การใช้ที่ดินของชุมชนบ้านครัวเหนือ	46
4.2 การใช้พื้นที่ในสนามกีฬาแห่งชาติ	54
4.3 ประเภทการใช้ที่ดินพื้นที่ศึกษาชุมชนวัดสุวรรณาaram	58
5.1 เพศของกลุ่มตัวอย่างของสองชุมชน	71
5.2 อายุของกลุ่มตัวอย่างของสองชุมชน	72
5.3 การนับถือศาสนาของสองชุมชน	72
5.4 ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างสองชุมชน	73
5.5 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างสองชุมชน	74
5.6 สถานภาพในชุมชนของกลุ่มตัวอย่างในสองชุมชน.....	75
5.7 อาการเจ็บป่วยเล็กน้อยต่อเดือน ของกลุ่มตัวอย่างในสองชุมชน	76
5.8 โรคประจำตัวของกลุ่มตัวอย่างในสองชุมชน	76
5.9 ขนาดครัวเรือนของสองชุมชน	78
5.10 การครอบครองที่อยู่อาศัยของสองชุมชน	79
5.11 สภาพอาคารในสองชุมชน	81
5.12 ภูมิลำเนาในสองชุมชน	82
5.13 ระยะเวลาการอยู่อาศัยของสองชุมชน	82
5.14 ลักษณะอาชีพของสองชุมชน	84
5.15 รายได้บุคคลของสองชุมชนแยกตามอาชีพ	84
5.16 รายได้ครัวเรือนของสองชุมชน	85

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.17 ความสัมพันธ์ในชุมชนของสองชุมชน	86
5.18 การใช้เวลาว่างของสองชุมชน	87
5.19 การใช้เวลาว่างในบ้าน นอกบ้าน ของสองชุมชน	87
5.20 การไปใช้พื้นที่สีเขียวของสองชุมชน	88
5.21 ความถี่ในการใช้พื้นที่สีเขียว	89
5.22 การรับรู้สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนของสองชุมชน	90
5.23 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความต้องการมีส่วนร่วมในการเพิ่มพื้นที่สีเขียว	91
5.24 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับความต้องการเพิ่มพื้นที่สีเขียว	92
5.25 Multiple Comparisons ระหว่างการศึกษากับความต้องการเพิ่มพื้นที่สีเขียว	92
5.26 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดครัวเรือนกับความต้องการเพิ่มพื้นที่สีเขียว	93
5.27 ความสัมพันธ์ลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัยกับความต้องการมีส่วนร่วมในการเพิ่มพื้นที่สีเขียว	94
5.28 Multiple Comparisons ลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัยกับความต้องการมีส่วนร่วมในการเพิ่มพื้นที่สีเขียว	95
5.29 ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาคนากับความต้องการเพิ่มพื้นที่สีเขียว	96
5.30 ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มอาชีพกับความต้องการมีส่วนร่วมในการเพิ่มพื้นที่สีเขียว.....	97
5.31 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้บุคคลกับความต้องการมีส่วนร่วมในการเพิ่มพื้นที่สีเขียว.....	98
5.32 ความสัมพันธ์ระดับความสัมพันธ์ในชุมชนกับความต้องการมีส่วนร่วมในการเพิ่มพื้นที่สีเขียว	98
5.33 ความสัมพันธ์ระหว่างการไปใช้พื้นที่สีเขียวกับความต้องการเพิ่มพื้นที่สีเขียว	99
5.34 ความสัมพันธ์การรับรู้สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมกับความต้องการเพิ่มพื้นที่สีเขียว	100
5.35 ความต้องการพื้นที่สีเขียวในชุมชนซึ่งมีค่าคะแนน 1 – 5	101
5.36 ความต้องการมีส่วนร่วมในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในชุมชนซึ่งมีค่าคะแนน 1 – 5	103
5.37 การเพิ่มพื้นที่สีเขียวในชุมชน	108
5.38 บริเวณที่ช่วยเพิ่มพื้นที่สีเขียว	108
5.39 การครอบครองที่อยู่อาศัยกับการเพิ่มพื้นที่สีเขียว	109
5.40 การบริจาคสิ่งของเงินทองเพื่อการพัฒนาชุมชน	110
5.41 ความต้องการมีส่วนร่วมในการเพิ่มพื้นที่สีเขียว	111

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.42 ความต้องการช่องทางการรับข่าวสารโครงการเพิ่มพื้นที่สีเขียว	112
5.43 ภาระหน้าที่การดูแลพื้นที่สีเขียว	112
ข.1 ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิลำเนา กับ การครอบครองที่อยู่อาศัย	133
ข.2 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้บุคคลกับการศึกษา	133
ข.3 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุคนในวัยผู้ใหญ่(ช่วงอายุ 26-60 ปี) ในครัวเรือนกับ รายได้ครัวเรือน	133
ข.4 ความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ในชุมชนกับภูมิลำเนา	133
ข.5 ความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ในชุมชนกับประสพการณ์ไปใช้พื้นที่สีเขียว.....	134
ข.6 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนกับประสพการณ์ ไปใช้พื้นที่สีเขียว	134
ข.7 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับอายุ	134
ข.8 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับอายุ	134

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
1.1 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา ชุมชนบ้านครัวเหนือ	3
1.2 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา ชุมชนวัดสุวรรณาราม	4
1.3 ขั้นตอนการวิจัย	6
2.1 แผนผังแสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบคุณภาพชีวิตตามแนวคิดของ Maslow กับระดับคุณภาพชีวิตของSharma	15
2.2 กระบวนการมีส่วนร่วม	22
2.3 กรอบการวิจัย	30
3.1 การเชื่อมโยงตัวแปร	33
3.2 ที่ตั้งของเขตราชเทวีและเขตบางกอกน้อย	41
4.1 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา ชุมชนบ้านครัวเหนือ	45
4.2 แผนที่การใช้ที่ดินภายในชุมชนบ้านครัวเหนือ	47
4.3 พื้นที่สีเขียวภายในชุมชนบ้านครัวเหนือ	51
4.4 พื้นที่สีเขียวและพื้นที่ว่างรอบนอกชุมชนในรัศมี 1 กม.	52
4.5 แผนผังภายในสนามกีฬาแห่งชาติ	53
4.6 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา ชุมชนวัดสุวรรณาราม	57
4.7 แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินของพื้นที่ศึกษา	59
4.8 แผนที่ความหนาแน่นของอาคาร	60
4.9 การครอบครองที่อยู่อาศัยชุมชนวัดสุวรรณาราม	61
4.10 พื้นที่สีเขียวภายในชุมชนวัดสุวรรณาราม	64
4.11 พื้นที่สีเขียวและพื้นที่ว่างรอบนอกชุมชนในรัศมี 1 กม.	65
5.1 การเชื่อมโยงผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
5.2 สภาพอาคารในชุมชนบ้านครัวเหนือที่ผู้วิจัยประเมิน	80
5.3 แสดงสภาพอาคารในชุมชนวัดสุวรรณารามที่ผู้วิจัยประเมิน	80
5.4 รายได้บุคคลที่แตกต่างกันกับความต้องการให้รัฐดูแลรักษาพื้นที่สีเขียวที่แตกต่างกัน ในสองชุมชน	103
5.5 รายได้บุคคล ที่แตกต่างกันกับความต้องการให้ชุมชนดูแลรักษาพื้นที่สีเขียวที่แตกต่างกัน ในสองชุมชน	104

สารบัญรูป(ต่อ)

รูปที่	หน้า
5.6 รายได้บุคคลและความสัมพันธ์ในชุมชนที่แตกต่างกันกับความต้องการมีส่วนร่วมในการ เพิ่มพื้นที่สีเขียวในชุมชนที่แตกต่างกันในสองชุมชน	104
5.7 ขนาดครัวเรือนที่แตกต่างกันกับความต้องการปลูกต้นไม้ในพื้นที่ว่างบริเวณบ้าน	105
5.8 ความสัมพันธ์ในชุมชนที่แตกต่างกันกับความต้องการให้มีการจัดวางต้นไม้ริมทางเดินที่ แตกต่างกันในสองชุมชน	105
5.9 ความสัมพันธ์ในชุมชนที่แตกต่างกันกับความต้องการที่จะดูแลรักษาต้นไม้บริเวณ หน้าบ้านตนเองที่แตกต่างกันในสองชุมชน	106
6.1 การวิเคราะห์ตัวแปรด้านลักษณะทางกายภาพ	114